

ผลของโปรแกรมการส่งเสริมพฤติกรรมมารดาในการกระตุ้นพัฒนาการทารกแรกเกิด – 2 เดือน

EFFECTS OF PROMOTION PROGRAM ON MOTHER'S BEHAVIORS TOWARDS INFANT DEVELOPMENT (BIRTH – 2 MONTHS)

รัมภา โสคจำปา 4836036 PHPH/M

วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกการพยาบาลสาธารณสุข

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: พิมสุภาว จันทนะโสทธิ, Ph.D., ปัญญรัตน์ ลาภวงส์วัฒนา, Ph.D.,
ปิยะธิดา ขจรชัยกุล, ค.ด.

บทคัดย่อ

การวิจัยทดลองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการส่งเสริมพฤติกรรมมารดาในการกระตุ้นพัฒนาการทารกแรกเกิด-2 เดือน กลุ่มตัวอย่างเป็นการสุ่มแบบบังเอิญ อายุ 20-35 ปี อาศัยอยู่ในอำเภอโพธาราม มีประวัติการตั้งครรภ์ครบกำหนด และคลอดบุตรลักษณะปกติ คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจงและสุ่มอย่างง่าย แบ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 33 คน และกลุ่มเปรียบเทียบจำนวน 34 คน ระยะเวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ โดยกลุ่มทดลองได้รับการเรียนรู้รายบุคคลที่บ้านจำนวน 2 ครั้งและกิจกรรมกลุ่มแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่โรงพยาบาล 1 ครั้งในคลินิกสุขภาพเด็กดี เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแบบสังเกต และแบบทดสอบพัฒนาการเด็ก DENVER II วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Chi-square test, Fisher's exact test, Independent t-test และ Paired-sample t-test

ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลอง ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบมีค่าเฉลี่ยความรู้ การปฏิบัติ และการสังเกตพฤติกรรมของมารดาในการส่งเสริมพัฒนาการบุตร สูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < .05$) แต่เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (\bar{d}) ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มเปรียบเทียบพบว่า กลุ่มทดลองมีค่า \bar{d} ของ ความรู้ การปฏิบัติ และการสังเกตพฤติกรรมของมารดาในการส่งเสริมพัฒนาการบุตร สูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ ($p\text{-value} < .001$)

เมื่อเปรียบเทียบพัฒนาการทารกอายุครบ 2 เดือนตามแบบทดสอบ DENVER ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มเปรียบเทียบ พบว่า พัฒนาการโดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่กลุ่มทดลอง มีพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็กและการปรับตัวเร็วกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < .004$)

ดังนั้น พยาบาลและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในชุมชนสามารถนำโปรแกรมการส่งเสริมพฤติกรรมมารดาไปใช้ในการกระตุ้นพัฒนาการทารกแรกเกิด-2 เดือน เพื่อส่งเสริมสุขภาพทารกตั้งแต่แรกเกิดให้มีคุณภาพและควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็กอย่างต่อเนื่องตามวัยต่อไป

คำสำคัญ: พัฒนาการทารกแรกเกิด-2 เดือน / มารดา / การส่งเสริมพัฒนาการ

EFFECTS OF PROMOTION PROGRAM ON MOTHER'S BEHAVIORS TOWARDS INFANT DEVELOPMENT (BIRTH – 2 MONTHS)

RAMPA SODJAPA 4836036 PHPH/M

M.Sc. (PUBLIC HEALTH) MAJOR IN PUBLIC HEALTH NURSING

THESIS ADVISORY COMMITTEE: PIMSUPA CHANDANASOTTHI, PhD., PUNYARAT LAPVONGWATANA, Ph.D., PIYATIDA KHAJORNCHAIKUL, Ph.D.

ABSTRACT

The purpose of this quasi – experimental study was to evaluate the effects of a health promotion program on mothers' behavior towards infant development (birth-2 months). The samples included the primigravida mothers ages 20-35 living in Photharam, with a normal full-term newborns. The samples were selected by a purposive sampling method a 33 mothers were randomly assigned into an experimental group and 34 mothers were assigned to a comparison group. There was an 8 week intervention period . During the first 2 weeks, there was individual education for the mothers about child development at home and a group discussion at the Well-Baby clinic in Photharam hospital. Data were collected by interview with questionnaires and by observing mothers' behavior through home visits as well as by evaluating infants in terms of child development by using the Denver II test. Statistical analyses were performed by using percentage, mean, chi-square test, Fisher's exact test, independent t-test, and paired sample t-test.

The results showed that after the intervention, both the experimental and comparison groups had significantly increased their mean scores of maternal knowledge, practice and behavioral observation as compared to before the intervention (p-value < .05). However, the experimental group had significantly greater mean scores concerning maternal knowledge and practice and behavioral observations compared to the comparison group (p-value < .001).

In regard to the infants development, both the experimental and comparison infants were not significantly different in terms of the percentages of passing the Denver II test; however, at 2 months old the experimental infants passed with higher scores on fine motor and adaptation development than the comparison infants (p-value = 0.004).

The findings of this study indicated that the effects of the health promotion program on mothers' behavior towards infant development (birth-2 months) was positive and that the program should be used by mothers community nurses and other health care providers.

KEY WORDS: INFANT BIRTH – 2 MONTHS DEVELOPMENT / MOTHER'S BEHAVIORS / PROMOTION PROGRAM

182 pages